

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 14 1 ● 2015

De mol in Groot-Amsterdam

Hoewel je zelden een levende mol ziet is het inventariseren ervan zeer gemakkelijk: molshopen tellen. Het inventariseren is comfortabel, want het kan gewoon vanuit de auto worden gedaan. Wel fijn, aangezien de winterperiode de beste tijd is om molshopen te zien.

Voor de Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren (Hoogeboom *et al.*, 2014) hebben wij van 2011 tot en met voorjaar 2014 onderzoek gedaan naar de verspreiding van de mol in het grootstedelijk gebied van Amsterdam. De eerste twee jaren passief door alleen te noteren wat je toevallig ziet. In 2013 en de eerste maanden van 2014 hebben we gericht de lege hokken afgereden op zoek naar molshopen. Het onderzoek was niet alleen bedoeld om de recente verspreiding van de mol in beeld te brengen, maar ook om te bekijken of er veranderingen zijn opgetreden sinds het mollenonderzoek van Melchers & Timmermans (1991) in de periode 1985-1991. Het onderzoeksgebied beslaat 406 km². Alleen de aanwezigheid van de soort werd geregistreerd. Er is dus geen onderzoek gedaan naar de populatiegrootte. Alle waarnemingen zijn in Telmee.nl ingevoerd.

● Gele stip waarnemingen gedurende periode 1985-1991 en rode stip gedurende 2011-2014.

Uit ons onderzoek blijkt dat er vrijwel geen verandering is opgetreden ten opzichte van 1985-1991. Ook nu is de mol in praktisch elk kilometerhok van het landelijk gebied en in de tuinsteden aanwezig. De afwezigheid van de mol in vier kilometerhokken op Schiphol is schijnbaar, omdat deze hokken niet vanaf de openbare weg of het Panoramaterras van Schiphol waren te monitoren. Wij nemen aan dat er in deze hokken gewoon mollen voorkomen. Deze hokken wijken qua habitat niet af van de aangrenzende hokken waar wel molshopen zijn gezien. Via groenstroken, spoorwegtaluds, wegbermen en groene oevers dringt de mol de stad in. Zo komt de mol voor in het Beatrixpark, Westerpark, Flevopark, Vliegenbos en Noorderpark en alle groene gebieden die met het landelijk gebied in verbinding staan.

● Tekening: Jos Zwarts.

Geert Timmermans & Edo Goverse

● Molshopen. Foto: Geert Timmermans.

In het stadscentrum en de dicht bebouwde vooroorlogse stadswijken ontbreekt de mol in vijftien kilometerhokken. Ook is de mol nog steeds afwezig in de stadsparken die door bebouwing zijn afgesloten van het buitengebied. Zo zijn het Vondelpark, Oosterpark, Bilderdijkpark, Sarphatipark, Wertheimpark en het Frederik Hendrikplantsoen nog altijd molloos. Daar is in het verleden de mol succesvol bestreden en uitgeroeid. Het eiland Pampus was en is molloos. Kolonisatie van nieuwe gebieden zoals IJburg is wel succesvol gebleken. Vrijwel direct na de aanleg zijn de eerste molshopen op 21 oktober 2006esignaleerd (Melchers, 2012). Hoogstwaarschijnlijk is IJburg via een dam vanuit het Diemerpark gekoloniseerd. Overigens kan niet worden uitgesloten dat zwemmende mollen de overkant hebben gehaald.

Geert Timmermans & Edo Goverse
g.timmermans@amsterdam.nl

Literatuur

- HOOGEBOOM, D., W. RUITENBEEK, F. VISBEEN & J. WONDERGEM, (red.), 2014. Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-hollandse Zoogdier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.
- MELCHERS, M. & G. TIMMERMANS, 1991. Haring in het IJ, de verborgen dierenwereld van Amsterdam. Stadsdrukkerij Amsterdam.
- MELCHERS, M., 2012. Van Eiburg tot IJburg. Uitgeverij IJburg, Amsterdam.